

IBRAHIM ČEDIĆ

(1948–2019)

Ibrahim Čedić rođen je 9. aprila 1948. godine u Ulogu, općina Kalinovik. U Sarajevu živi od 1952. godine, gdje završava osnovnu a potom i srednju Učiteljsku školu, gdje 1967. godine stječe zvanje učitelja. Iste godine, po završetku srednje škole, upisuje se na Filozofski fakultet u Sarajevu, gdje će Odsjek za južnoslavenske jezike i književnost završiti 1972. godine. Postdiplomski studij iz lingvistike upisao je 1979. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu, uspješno ga okončavši i odbranivši magistarski rad pod naslovom “Jezik Joanikija Pamučine s posebnim osvrtom na njegovu dijalekatsku osnovicu” 1983. godine. Doktorsku disertaciju odbranio je dan uoči svog 40. rođendana, 8. aprila 1988, iz oblasti novije historije jezika pod naslovom “Jezik Mehmed-bega Kapetanovića Ljubušaka u odnosu na jezičku praksu s kraja XIX vijeka” na Filozofskom fakultetu u Sarajevu pred Komisijom koju su sačinjavali prof. dr. Herta Kuna, prof. dr. Darija Gabrić-Bagarić i prof. dr. Miloš Okuka. I magistarski rad i doktorska disertacija Ibrahima Čedića – istina s djelimično izmijenjenim naslovima – objavljeni su u Ediciji Radovi Instituta za jezik (knjige XI i XIV).

Kraći period Ibrahim Čedić radio je kao učitelj u osnovnoj školi u Sarajevu, a od 1972. do 1975. radi u sarajevskoj Petoj gimnaziji. U Institutu za jezik stalni radni odnos zasniva 1. marta 1977. godine, prošavši sva zvanja od stručnog saradnika, odnosno asistenta, do najvišeg naučnog zvanja – naučnog savjetnika, sve do 2014. godine, kada odlazi u penziju, bivajući od 1998. do 2013. godine direktor i v. d. direktora Instituta za jezik. Od trenutka stjecanja zvanja doktora lingvističkih nauka, I. Čedić bit će najprije naučni saradnik, viši naučni saradnik te naučni savjetnik. Tokom agresije na Bosnu i Hercegovinu, uporedo s radom na Institutu, I. Čedić će 1993. godine biti izabran u zvanje docenta na Pedagoškom fakultetu, gdje će u nastavi, uz povremene prekide, biti angažiran gotovo do pred odlazak u penziju.

Kako se to može vidjeti iz tematike bavljenja lingvističkim istraživanjima, Ibrahim Čedić najveći naučni doprinos dao je u oblasti historije jezika. Zbog toga je Čedić bio angažiran u Institutu za jezik u dvama veoma važnim makroprojektima: *Jezik štampe u Bosni i Hercegovini do 1918. godine* i *Jezik bosanskohercegovačkih pisaca XIX vijeka*. Pored navedenih projekata, Čedić će značajan doprinos dati i u naučnoistraživačkim projektima iz oblasti standardnog, odnosno savremenog jezika: *Terminološke višestrukosti u jeziku udžbenika* te *Standardnojezički izraz sh./hs. jezika u BiH*. U sklopu projekta *Terminološke višestrukosti u jeziku udžbenika* Ibrahim Čedić obradio je Rječnik za muzičko obrazovanje te u koautorstvu s drugima Rječnik za biologiju, Rječnik za fiziku i Rječnik za matematiku. U toku svoga rada u Institutu, objavio je niz članaka u lingvističkim časopisima. Također, Čedić je bio dugogodišnji urednik Edicije Radovi i Edicije Posebna izdanja Instituta za jezik. U časopisu Književni jezik objavio je više naučnih i stručnih članaka.

Uvidom u naučnoistraživački opus, osnovne oblasti naučnog djelovanja I. Čedića bile su: historija jezika, standardni jezik, normiranje i standardizacija savremenog bosanskog jezika, lingvistička terminologija, leksikografija, sociolingvistika.

Nakon 1996. godine i pokušaja spašavanja rada institucije u kojoj je djelovao, za što Čediću, uz još neke kolege i saradnike, pripada zahvalnost što su uspjeli spasiti Institut za jezik od ukidanja, značajno se angažira u promociji bosanskog jezika i njegovih različitih aspekata istraživanja, tako da je 1998. u Bihaću rukovodio sada već historijskim Simpozijem o bosanskom jeziku, te naučnim konferencijama koje su organizirane i kasnije u Institutu. U tom periodu Ibrahim Čedić objavio je *Školski rječnik lingvističkih višestrukosti* (1999), *Osnovi gramatike bosanskog jezika* (2001), *Rječnik bosanskog jezika* (gdje je bio i urednik i autor) (2007) – koji je ujedno prvi veliki standardološki i opisni rječnik bosanskog jezika, *Rječnik anglicizama u bosanskom jeziku* (2008), *Rječnik stranih riječi u bosanskom jeziku* (2011) – u svojstvu autora i urednika te naposljetku *Jezički savjetnik* (2013), što je ujedno bio jedan od njegovih posljednjih velikih naučnih i stručnih projekata u Institutu za jezik.

Kako se to može vidjeti, Ibrahim Čedić sudjelovao je u važnim naučnim projektima mikro i makro plana u Institutu, a u poslijeratnom periodu, u vremenu kada je trebalo dati podršku standardološkom opisu bosanskoga jezika, on je svoj angažman potpuno podredio navedenoj potrebi, ostavljajući na taj način duboko urezano svoje ime u historiji bosnijske misli 20. i 21. st. Također, rukovodeći više godina Institutom za jezik, Ibrahim Čedić uspio je ostaviti snažan pečat u orijentaciji ove institucije, zbog čega će njegovo ime biti ispisano krupnim slovima ne samo u domenu razvoja Instituta nego i u onome što će pomoći opisu kompleksne nauke o bosanskom jeziku. Na tome mu hvala.

Ibrahim Čedić preminuo je u Sarajevu 12. 6. 2019, a 13. 6, nakon održane komemorativne sjednice na Pedagoškom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, ukopan je na sarajevskom groblju Vlakovo.

Urednik